

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації
Кафедра менеджменту та публічного управління

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

протокол від «10» 01 2025 р. № 7

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

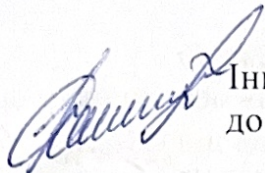
Робоча програма навчальної дисципліни
«ГУМАНІТАРНА ТА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: РЕГІОНАЛЬНИЙ
АСПЕКТ»

для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма «Регіональне управління та самоврядування»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2025

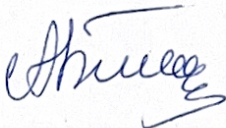
Робоча програма навчальної дисципліни «Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект» складена на основі освітньо-професійної програми «Регіональне управління та самоврядування» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», затвердженої Вченою радою Університету «12» липня 2024 року (протокол № 19)

Укладач:

Інна КАНЦУР, к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту та публічного управління

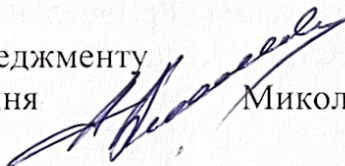
Гарант ОП
«Регіональне управління та
самоврядування»

Андрій БЛИЗНЮК, д. н. з держ.
упр., доцент, професор кафедри
менеджменту та публічного
управління

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою менеджменту та публічного управління, протокол від «26» грудня 2024 р. №10.

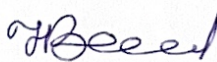
Завідувач кафедри менеджменту
та публічного управління

Микола ГУСЯТИНСЬКИЙ, к.т.н., доцент

Розглянуто і схвалено на засіданні вченої ради Факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, протокол від «9» січня 2025 р. № 6.

Голова вченої ради

Наталія ЗИКУН, д.н.соц.ком., професор

Завідувач
навчально-методичного відділу

Ганна ГРИЩУК, доктор філософії

Ресстраційний № _____

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	6
2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
2.4. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	15
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	16
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	21
5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	27
6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	28
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	31
8. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	32

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект» – це обов’язкова навчальна дисципліна циклу професійної підготовки фахівців за галуззю знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», ОПП «Регіональне управління та самоврядування», яка допоможе засвоєнню майбутніми фахівцями змісту, напрямів, методики, соціальної роботи, її методологічних, правових, етичних, економічних, організаційних засад, взаємозв’язків з іншими людинознавчими науками й активними запитамі суспільної практики.

Метою навчальної дисципліни «Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект» є формування знань з гуманітарної і соціальної політики України з метою впровадження в діяльність державного службовця для створення умов щодо забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян.

У процесі вивчення навчальної дисципліни перед здобувачами вищої освіти ставляться такі **завдання**:

- уміти аналізувати соціальні процеси, прогнозувати їх та визначати наслідки запровадження соціальної та гуманітарної політики в умовах трансформації суспільства в Україні;
- аналізувати показники соціального розвитку, орієнтуватися в основних напрямках соціальної політики в державі;
- запроваджувати оптимальні механізми реалізації завдань гуманітарної та соціальної політики на рівні своєї відповідальності;
- гнучко використовувати в практичній діяльності державного службовця форми і методи реалізації соціальної політики держави;
- забезпечувати використання принципів соціальної справедливості та дотримання загальнолюдських норм поведінки і моралі у державно-службових відносинах;
- сприяти соціальній адаптації у суспільстві певних категорій громадян.

Методи навчання:

1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); наочні – (ілюстрація, демонстрація, презентація), практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

2) Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4) Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача вищої освіти з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, виконання письмових завдань.

Форми навчання: денна, заочна.

Форми організації занять: Освітній процес здійснюється у формі лекцій, тестових завдань, усних та письмових відповідей на теоретичні запитання, захисту індивідуальних проектів, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату тощо.

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді підготовки індивідуальної роботи, написання поточних контрольних робіт. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі екзамену.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність ОПП	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання		
Кількість кредитів - 4	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова			
Модулів - 2	Галузь знань: <u>28 Публічне управління та адміністрування</u>			Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2				1-й	
Загальна кількість годин - 120				Семестр	
		2-й			
		Лекції			
	Спеціальність: <u>281 Публічне управління та адміністрування</u> Освітня програма «Регіональне управління та самоврядування»	22 год.	4 год.		
		Практичні, семінарські			
		18 год.	4 год.		
		Лабораторні			
		год.	год.		
		Самостійна робота			
		78 год.	110 год.		
		Індивід. консультац. робота: 2 год.			
		Форма семестрового контролю: екзамен			

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ОПП «Регіональне управління та самоврядування»

Компетентності	Результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування, регіонального управління та самоврядування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур
ЗК03. Здатність розробляти та управляти проєктами	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції
ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати

	сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур
СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції
СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції
СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур
СК12. Здатність до управління публічними фінансами, що передбачає: знання основ бюджетного законодавства; знання системи державного контролю у сфері публічних фінансів	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур
СК14. Здатність на підставі аналізу інформації з різних джерел генерувати ідеї, визначати орієнтири і приймати рішення відповідного рівня публічного управління	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Пререквізити вивчення дисципліни:

«Публічне управління та врядування», «Регіональне управління та самоврядування», «Соціальні навички в публічному управлінні» тощо.

Постреквізити вивчення дисципліни:

«Управління містом», «Регіональне фінансове управління» тощо.

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна група МПА-24-1

(денна форма навчання)

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1,5 залікових кредити (45 год.)						
Змістовний модуль 1. Концептуальні засади гуманітарної і соціальної політики						
Т. 1	Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика держави	4	2		9	15
Т. 2	Методологія і методи соціальної роботи державних органів	2	2		9	13
Т. 3	Механізм реалізації соціальної політики	4	4		9	17
Всього по модулю:		10	8		27	45
Форма контролю: модульна контрольна робота						
МОДУЛЬ II = 2,5 залікових кредити (75 год.)						
Змістовний модуль 2. Інструментарій соціальної і гуманітарної політики						
Т. 4	Соціальна безпека і якість життя людини	4	2		13	19
Т. 5	Основні напрямки соціальної роботи органів державної влади в умовах реформування в Україні	4	2		13	19
Т. 6	Моделі соціальної політики в державах-членах Європейського Союзу	2	2	2	12	18
Т. 7	Шляхи вдосконалення державного управління соціогуманітарним розвитком на регіональному рівні	2	4		13	19
Всього по модулю:		12	10	2	51	75
Форма контролю: модульна контрольна робота						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		22	18	2	78	120

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна група МПАз-24-1

(заочна форма навчання)

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1,5 залікових кредити (45 год.)						
Змістовний модуль 1. Концептуальні засади гуманітарної і соціальної політики						
Т. 1	Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика держави	2	2		13	17
Т. 2	Методологія і методи соціальної роботи державних органів				14	14
Т. 3	Механізм реалізації соціальної політики				14	14
Всього по модулю:		2	2		41	45
Форма контролю: модульна контрольна робота						
МОДУЛЬ II = 2,5 залікових кредити (75 год.)						
Змістовний модуль 2. Інструментарій соціальної і гуманітарної політики						
Т. 4	Соціальна безпека і якість життя людини	2	2		17	21
Т. 5	Основні напрямки соціальної роботи органів державної влади в умовах реформування в Україні				18	18
Т. 6	Моделі соціальної політики в державах-членах Європейського Союзу			2	17	19
Т. 7	Шляхи вдосконалення державного управління соціогуманітарним розвитком на регіональному рівні				17	17
Всього по модулю:		2	2	2	69	75
Форма контролю: модульна контрольна робота						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Освітньо-професійна програма «Регіональне управління та самоврядування»

(денна форма навчання)

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль 1.				
4	Т.1. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика держави	Лекція	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції	0
2		Семінар		3
2	Т.2. Методологія і методи соціальної роботи державних органів	Лекція	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур	0
2		Семінар		3
4	Т.3. Механізм реалізації соціальної політики	Лекція	РН03. Знати основні засади	0
4		Семінар		3

			національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції	
18	Т.1-3	Проміжний модульний контроль 1		5
45	Усього за модулем I			14
Модуль 2				
4	Т.4. Соціальна безпека і якість життя людини	Лекція	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції	0
2		Семінар		4
4	Т.5. Основні напрямки соціальної роботи органів державної влади в умовах реформування в Україні	Лекція	РН06. Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур	0
2		Семінар		4
2	Т.6. Моделі соціальної політики в державах-членах Європейського Союзу	Лекція	РН06. Здійснювати ефективно управління інноваціями,	0
2		Семінар		4

2		Індивідуальна робота	ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально- організаційних структур	10
2	Т.7. Шляхи вдосконалення державного управління соціогуманітарним розвитком на регіональному рівні	Лекція	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально- організаційних структур	0
4		Семінар		4
24	Т.4-7	Проміжний модульний контроль 2		5
75	Усього за модулем 2			31
	Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE			5
120	Екзамен			50
	Усього за курсом			100

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Освітньо-професійна програма «Регіональне управління та самоврядування»

(заочна форма навчання)

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль 1.				
2	Т.1. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика держави	Лекція	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції	0
2		Семінар		10
	Т.2. Методологія і методи соціальної роботи державних органів	Лекція	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур	
		Семінар		
	Т.3. Механізм реалізації соціальної політики	Лекція	РН03. Знати основні засади	
		Семінар		

			національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції	
4	Т.1-3	Проміжний модульний контроль 1		5
45	Усього за модулем I			15
Модуль 2				
2	Т.4. Соціальна безпека і якість життя людини	Лекція	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції	0
2		Семінар		15
	Т.5. Основні напрямки соціальної роботи органів державної влади в умовах реформування в Україні	Лекція	РН06. Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур	
		Семінар		
	Т.6. Моделі соціальної політики в державах-	Лекція	РН06. Здійснювати ефективно	
		Семінар		

2	членах Європейського Союзу	Індивідуальна робота	управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур	10
	Т.7. Шляхи вдосконалення державного управління соціогуманітарним розвитком на регіональному рівні	Лекція	РН06. Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур	
		Семинар		
6	Т.4-7	Проміжний модульний контроль 2		5
75	Усього за модулем 2			30
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
120	Екзамен			50
Усього за курсом				100

2.4. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інструменти та обладнання, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

- ноутбук;
- мультимедійна дошка;
- презентації.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Концептуальні засади гуманітарної і соціальної політики.

Тема 1. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика держави

План лекційного заняття

1. Сутність концептуальних засад і основні напрями гуманітарної політики держави.
2. Гуманізація суспільного життя як механізм та імператив розвитку людської цивілізації.
3. Культурологічні аспекти входження України в Європу.
4. Гуманітарна політика.
5. Державні заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян.

План семінарського заняття

1. Основні складові гуманітарної сфери. Поняття гуманітарної політики, її сутність, пріоритети та задачі. Концепція гуманітарного розвитку України та основні шляхи її реалізації.
2. Державні владні установи, що опікуються питаннями гуманітарної політики. Основні напрями здійснення гуманітарної політики.
3. Управління гуманітарною сферою регіону.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Складіть словник ключових термінів.
2. Підготуйте есе (обсяг - 3-5 стор.): «Якою має бути діяльність державних владних установ, що опікуються питаннями гуманітарної політики, для розвитку гуманітарного простору регіону?»

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте концептуальні засади і основні напрями гуманітарної політики держави.
2. Гуманізація суспільного життя як механізм та імператив розвитку людської цивілізації.
3. Особливості культурологічних аспектів входження України в Європу.
4. Характеристика гуманітарної політики.
5. Державні заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян.
6. Назвіть основні складові гуманітарної сфери.
7. Сутність гуманітарної політики, її пріоритети та задачі.
8. Охарактеризуйте концепцію гуманітарного розвитку України та основні шляхи її реалізації.
9. Державні владні установи, що опікуються питаннями гуманітарної політики. Основні напрями здійснення гуманітарної політики.
10. Які Ви знаєте особливості управління гуманітарною сферою регіону.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [1,2,3]

Інформаційні ресурси Інтернет: [1-7]

Міжнародні видання: [1-5]

Тема 2. Методологія і методи соціальної роботи державних органів

План лекційного заняття

1. Історичні корені і традиції розвитку благодійності і меценатства в Україні.
2. Взаємозв'язок соціальної політики і соціальної роботи.
3. Принципи і методи соціальної роботи державних органів.
4. Поняття соціальної політики, її основне завдання і напрями
5. Визначення інструментів соціальної політики
6. Суспільний механізм соціальної роботи.

План семінарського заняття

1. Соціальна держава: основні завдання та функції. Типи соціальної держави.
2. Соціальна політика: політико-правові засади та особливості управління соціальними процесами.
3. Організаційно-управлінські засади практичної реалізації соціальної політики.
4. Технології менеджменту соціальної роботи.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Складіть словник ключових термінів.
2. Складіть опис моделі соціальної політики, яка реалізується в Україні. Вкажіть її позитивні сторони та недоліки.

Питання для самоконтролю

1. Етапи історичного розвитку благодійності і меценатства в Україні.
2. Охарактеризуйте взаємозв'язок соціальної політики і соціальної роботи.
3. Назвіть та охарактеризуйте принципи і методи соціальної роботи державних органів.
4. Що таке соціальна політика, її основне завдання і напрями.
5. Які Ви знаєте інструменти соціальної політики.
6. Особливості суспільного механізму соціальної роботи.
7. Назвіть основні завдання та функції соціальної держави.
8. Назвіть типи соціальної держави.
9. Охарактеризуйте політико-правові засади та особливості управління соціальними процесами.
10. Характеристика організаційно-управлінських засад практичної реалізації соціальної політики.
11. Сутність технології менеджменту соціальної роботи.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [1,2,3]

Інформаційні ресурси Інтернет: [1-7]

Міжнародні видання: [1-5]

Тема 3. Механізм реалізації соціальної політики

План лекційного заняття

1. Системоутворююче державне соціальне законодавство.
2. Блоки фінансово-кредитного механізму.
3. Адміністративні рішення, спрямовані на підвищення рівня соціальної підтримки населення.
4. Загальні принципи організації інституційної мережі соціальної політики.

План семінарського заняття

1. Соціальні реформи та їх зміст. Державне регулювання соціальної сфери.
2. Структура фінансування соціальних зобов'язань держави.
3. Формування ринку праці і зайнятості.
4. Модернізація система соціального захисту і системи соціальних послуг.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Складіть словник ключових термінів.
2. Підготуйте есе (обсяг – 3-5 стор.) на тему «Який соціальний захист я отримую протягом мого життєвого циклу як громадянин України?»

Питання для самоконтролю

1. Сутність системоутворюючого державного соціального законодавства.
2. Характеристика блоків фінансово-кредитного механізму.
3. Особливості адміністративних рішень, спрямованих на підвищення рівня соціальної підтримки населення.
4. Назвіть загальні принципи організації інституційної мережі соціальної політики.
5. Характеристика соціальних реформ та їх зміст.
6. Сутність державного регулювання соціальної сфери.
7. Структура фінансування соціальних зобов'язань держави.
8. Особливості формування ринку праці і зайнятості.
4. Модернізація система соціального захисту і системи соціальних послуг.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [1,3]

Інформаційні ресурси Інтернет: [1-7]

Міжнародні видання: [1-5]

Змістовний модуль 2. Інструментарій соціальної і гуманітарної політики

Тема 4. Соціальна безпека і якість життя людини.

План лекційного заняття

1. Соціальний захист і безпека людини.
2. Соціальне страхування як основа соціального захисту людини.
3. Пенсійне забезпечення як складова соціальної безпеки і якості життя людини.
Права і свободи громадянина, що гарантовані Конституцією України.
4. Соціальний устрій населення.
5. Соціально-трудова відносина. Охорона праці. Соціальне партнерство.
6. Захист доходів населення від інфляції.
7. Медичне страхування.

План семінарського заняття

1. Соціальний захист і соціальна безпека людини.
2. Соціальне страхування як основа соціального захисту людини.
3. Пенсійне забезпечення як складова соціальної безпеки і якості життя населення.
4. Соціальні стандарти життя населення.
5. Соціальне партнерство.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Складіть словник ключових термінів.
2. Визначте, які заходи необхідно здійснити в Україні для підвищення рівня соціальної безпеки і якості життя громадян до рівня країн ЄС.

Питання для самоконтролю

1. Сутність понять соціальний захист і безпека людини.
2. Особливості соціального страхування як основа соціального захисту людини.
3. Пенсійне забезпечення як складова соціальної безпеки і якості життя людини.
4. Назвати права і свободи громадянина, що гарантовані Конституцією України.
5. Характеристика соціального устрою населення.
6. Поняття соціально-трудова відносина.
7. Сутнісна характеристика охорони праці.

8. Сутнісна характеристика соціального партнерства.
9. Соціальний захист і соціальна безпека людини.
10. Соціальне страхування як основа соціального захисту людини.
11. Пенсійне забезпечення як складова соціальної безпеки і якості життя населення.
12. Соціальні стандарти життя населення.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [1,2]

Інформаційні ресурси Інтернет: [1-7]

Міжнародні видання: [1-5]

Тема 5. Основні напрямки соціальної роботи органів державної влади в умовах реформування в Україні

План лекційного заняття

1. Соціальна робота з літніми людьми та людьми похилого віку. Соціальна турбота щодо працевлаштування та побуту інвалідів. Соціальна робота з молоддю. Соціальний захист дитинства.
2. Сучасна сім'я і соціальна робота.
3. Соціальні проблеми молоді.
4. Соціальна робота з людьми похилого віку.
5. Соціальні і психологічні проблеми мігрантів.
6. Соціальна робота з хворими людьми.
7. Соціальне партнерство: сутність і функції. Головні завдання трудового колективу з соціального захисту працівників.
8. Пияцтво і алкоголізм, соціально-психологічні корені і соціальні умови пияцтва, наркоманії.

План семінарського заняття

1. Соціальна робота з літніми людьми і людьми похилого віку.
2. Сучасна сім'я і соціальна робота.
3. Соціальні проблеми жінок. Захист материнства і дитинства.
4. Соціальні проблеми молоді.
5. Соціальна робота із засудженими до позбавлення волі.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Складіть словник ключових термінів.
2. Розробіть план дій з кардинального поліпшення системи соціального захисту, уявивши, що Ви є:
 - А) міністром праці і соціальної політики;
 - Б) народним депутатом України;
 - В) головою обласної державної адміністрації;
 - Г) міським головою.

Питання для самоконтролю

1. Особливості соціальної роботи з літніми людьми та людьми похилого віку.
2. Особливості соціальної турботи щодо працевлаштування та побуту інвалідів.
3. Особливості соціальної роботи з молоддю.
4. Характеристика соціального захисту дитинства.
5. Характерні особливості сучасної сім'ї і соціальної роботи.
6. Назвати соціальні проблеми молоді.
7. Назвати соціальні і психологічні проблеми мігрантів.
8. Особливості соціальної роботи з хворими людьми.
9. Сутність і функції соціального партнерства.
10. Назвати головні завдання трудового колективу з соціального захисту працівників.

11. Соціально-психологічні особливості і соціальні умови пияцтва, наркоманії.
12. Назвати та охарактеризувати соціальні проблеми жінок.
13. Соціальна робота із засудженими до позбавлення волі.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [1,3]

Інформаційні ресурси Інтернет: [1-7]

Міжнародні видання: [1-5]

Тема 6. Моделі соціальної політики в державах-членах Європейського Союзу

План лекційного заняття

1. Особливості соціального захисту в країнах-членах Європейського Союзу.
2. Основні моделі соціального захисту: континентальна, англосаксонська, скандинавська, південно-європейська.

План семінарського заняття

1. Особливості соціального захисту в країнах-членах Європейського Союзу.
2. Основні моделі соціального захисту: континентальна, англосаксонська, скандинавська, південно-європейська.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Складіть словник ключових термінів.
2. Особливості соціального захисту
3. Складіть опис однієї з моделей соціального захисту в країнах-членах Європейського Союзу : континентальної, англосаксонської, скандинавської чи південно-європейської.

План індивідуально-консультативної роботи

1. Індивідуальне науково-дослідне завдання полягає у написанні реферату та підготовці на його основі доповіді і презентації роботи на семінарському занятті.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть особливості соціального захисту в країнах-членах Європейського Союзу.
2. Дати загальну характеристику соціального захисту в Японії.
3. Дати загальну характеристику соціального захисту в США.
4. Особливості континентальної моделі соціального захисту.
5. Особливості англосаксонської моделі соціального захисту.
6. Особливості скандинавської моделі соціального захисту.
7. Особливості південно-європейської моделі соціального захисту.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [1,2]

Інформаційні ресурси Інтернет: [1-7]

Міжнародні видання: [1-5]

Тема 7. Шляхи вдосконалення державного управління соціогуманітарним розвитком на регіональному рівні

План лекційного заняття

1. Розвиток людського потенціалу .
2. Розвиток на основі демократичних цінностей
3. Зниження рівня бідності.
4. Сталий розвиток: сприяння зайнятості та гідній праці.
5. Визначення фундаментальних духовних цінностей.

6.Розробка, реалізація загальнонаціональних та галузевих середньо- і довгострокових програм, спрямованих на соціогуманітарну інтеграцію регіонів України в єдиний національно-державний організм.

План семінарського заняття

1.Розвиток людського потенціалу (освіти, прав дітей, здоров'я, культури, зайнятості та соціальної згуртованості, гендерної рівності).

2.Розвиток на основі демократичних цінностей (повага прав людини, демократії, основних свобод і верховенства закону, належного врядування, гендерної рівності, солідарності, соціальної справедливості).

3.Зниження рівня бідності.

4.Сталий розвиток: сприяння зайнятості та гідній праці, створення «справедливого кола» економічного і соціального розвитку.

5.Визначення фундаментальних духовних цінностей, досягнення порозуміння з найгостріших проблем історичного минулого України.

6.Розробка, реалізація загальнонаціональних та галузевих середньо- і довгострокових програм, спрямованих на соціогуманітарну інтеграцію регіонів України в єдиний національно-державний організм.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Складіть словник ключових термінів.

2. Підготуйте есе (обсяг – 3-5 стор.) на тему «Сталий розвиток: сприяння зайнятості та гідній праці, створення «справедливого кола» економічного і соціального розвитку».

Питання для самоконтролю

1. Сутнісна характеристика та роль розвитку людського потенціалу.

2. Особливості розвитку на основі демократичних цінностей.

3. Напрямки зниження рівня бідності.

4. Особливості сталого розвитку країни.

5. Назвати та охарактеризувати фундаментальні духовні цінності.

6. Особливості розробки та реалізації загальнонаціональних та галузевих середньо- і довгострокових програм.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [1,2,3]

Інформаційні ресурси Інтернет: [1-7]

Міжнародні видання: [1-5]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1. (денна форма навчання), 4.2. (заочна форма навчання).

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті за теми 1-3 становить 3 бали та за теми 4-7 – 4 бали (для денної форми навчання) та 10 балів за тему 1 та 15 балів за тему 4 (для заочної форми навчання).

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання MOODLE ДПУ (максимально 5 балів).

Таблиця 4.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект»

(денна форма навчання)

Модулі	Модуль 1 - (14 балів)				Контрольний захід №1 – 5 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (екзамен)	
Загальна кількість балів за модулем №1								
Теми	Т.1	Т.2	Т.3					
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2 - (36 балів)				Контрольний захід №2 -5 балів			
Загальна кількість балів за модулем №2								
Теми	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7				
Відповідь на семінарських заняттях	4	4	4	4				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	10							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE ДПУ	5							

Таблиця 4.2

Розподіл балів з навчальної дисципліни
«Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект»
(заочна форма навчання)

Модулі	Модуль 1 - (15 балів)				Контрольний захід №1 – 5 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (екзамен)	
Загальна кількість балів за модулем №1								
Теми	Т.1	Т.2	Т.3					
Відповідь на семінарському занятті	10							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2 - (35 балів)				Контрольний захід №2 - 5 балів			
Загальна кількість балів за модулем №2								
Теми	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7				
Відповідь на семінарських заняттях	15							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	10							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE ДПУ	5							

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях (Т 4-7)

Кількість балів	Критерії оцінювання
Максимальний бал відповідно до розподілу балів за одне заняття – 3-4 бали	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Мінімальний бал відповідно до розподілу балів на одне заняття – 1-2 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Таблиця 4.4

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях (Т 1-3)

Кількість балів	Критерії оцінювання
Максимальний бал відповідно до розподілу балів за одне заняття – 2-3 бали	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Мінімальний бал відповідно до розподілу балів на одне заняття – 1 бал	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Таблиця 4.5

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях (Т 4 для заочної форми навчання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
10-15	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
5-9	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0-5	Частково володіє навчальним матеріалом та не в змозі його подати в зрозумілій формі, не повною мірою володіє змістом теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях
(Т 1 для заочної форми навчання)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4-7	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0-3	Частково володіє навчальним матеріалом та не в змозі його подати в зрозумілій формі, не повною мірою володіє змістом теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів.

Таблиця 4.7

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	3
Всього	5

Таблиця 4.8

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.9

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власнудумку.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

У робочій програмі зазначається назва індивідуального завдання, його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання.

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проєкту або інших формах описаних робочою програмою і оцінюється від 0 до 10 балів.

Таблиця 4.10

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
6-10	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
1-5	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.11):

Таблиця 4.11

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

Результати складання екзамену оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), і вносяться у відомість обліку

успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно»).

**Шкала та критерії перезарахування результатів навчання,
здобутих в неформальній освіті здобувача**

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Онлайн курси на платформі Прометеус та EdEra https://prometheus.org.ua https://ed-era.com/course/for-teachers/
3	Семінарського заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою Семінарського заняття	Онлайн курси на платформі Прометеус та EdEra https://prometheus.org.ua https://ed-era.com/course/for-teachers/
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект» є:

- відповіді на семінарських заняттях;
- виконання самостійної роботи;
- доповіді;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- екзамен.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль – контрольні заходи, які здійснюються впродовж модуля з метою оцінювання рівня навчальних досягнень здобувача вищої освіти.

Форми поточного контролю (контрольних заходів):

- модульні контрольні роботи;
- письмові, усні опитування на семінарських заняттях;
- есе (за темою індивідуального практичного завдання) ;
- реферат/ аналітична записка / стаття (за темою індивідуального дослідницького завдання);
- презентація (за результатами групового практичного/дослідницького завдання) ;
- розв'язання індивідуальних задач;
- тестування за темами;
- реферат;
- індивідуальна або групова презентація;
- неформальна освіта.

Семестровий модуль завершується модульною контрольною роботою (МКР). Модульна контрольна робота виконується у письмовій або комп'ютерній формі.

Форма підсумкового контролю з дисципліни є екзамен.

Контрольні запитання по модулю I

1. Поняття гуманітарної політики, її сутність, пріоритети та задачі.
2. Основні напрямки здійснення гуманітарної політики в Україні.
3. Управління гуманітарною сферою регіону.
4. Соціальна держава: основні завдання та функції. Типи соціальної держави.
5. Сучасні моделі соціальної політики, її функції.
6. Взаємозв'язок та взаємозалежність економічного і соціального блоків..
7. Соціально-трудова сфера.
8. Інструменти соціальної політики.
9. Методи соціальної роботи, їх класифікація.
10. Поняття соціального захисту, його роль у системі соціальної політики та функції.
11. Напрями, форми і складові соціального захисту, основні механізми його здійснення.
12. Концепція людського розвитку.
13. Якість життя людини, його основні критерії.

Контрольні запитання по модулю II

1. Поняття соціальної безпеки, механізми її формування.
2. Соціальний капітал, його роль в суспільному розвитку.
3. Шляхи підвищення рівня людського розвитку в Україні.
4. Соціальні реформи та їх зміст.
5. Державне регулювання соціальної сфери.
6. Структура фінансування соціальних зобов'язань держави: джерела та методи фінансування.
7. Формування ринку праці і зайнятості.
8. Трудова мобільність та міграція робочої сили.
9. Види зайнятості, політика зайнятості в Україні.
10. Безробіття, його види і форми.
11. Способи державного регулювання зайнятості молоді в Україні.
12. Модернізація системи соціального захисту і системи соціальних послуг в Україні.
13. Соціальна робота з літніми людьми і людьми похилого віку.
14. Соціальні проблеми молоді.
15. Розвиток людського потенціалу (освіти, прав дітей, здоров'я, культури, зайнятості та соціальної згуртованості, гендерної рівності).

16. Розвиток на основі демократичних цінностей (повага прав людини, демократії, основних свобод і верховенства закону, належного врядування, гендерної рівності, солідарності, соціальної справедливості).

17. Зниження рівня бідності.

Перелік питань до підсумкового контролю

14. Поняття гуманітарної політики, її сутність, пріоритети та задачі.
15. Основні напрямки здійснення гуманітарної політики в Україні.
16. Управління гуманітарною сферою регіону.
17. Соціальна держава: основні завдання та функції. Типи соціальної держави.
18. Сучасні моделі соціальної політики, її функції.
19. Взаємозв'язок та взаємозалежність економічного і соціального блоків..
20. Соціально-трудова сфера.
21. Інструменти соціальної політики.
22. Методи соціальної роботи, їх класифікація.
23. Поняття соціального захисту, його роль у системі соціальної політики та функції.
24. Напрями, форми і складові соціального захисту, основні механізми його здійснення.
25. Концепція людського розвитку.
26. Якість життя людини, його основні критерії.
27. Поняття соціальної безпеки, механізми її формування.
28. Соціальний капітал, його роль в суспільному розвитку.
29. Шляхи підвищення рівня людського розвитку в Україні.
30. Соціальні реформи та їх зміст.
31. Державне регулювання соціальної сфери.
32. Структура фінансування соціальних зобов'язань держави: джерела та методи фінансування.
33. Формування ринку праці і зайнятості.
34. Трудова мобільність та міграція робочої сили.
35. Види зайнятості, політика зайнятості в Україні.
36. Безробіття, його види і форми.
37. Способи державного регулювання зайнятості молоді в Україні.
38. Модернізація системи соціального захисту і системи соціальних послуг в Україні.
39. Соціальна робота з літніми людьми і людьми похилого віку.
40. Соціальні проблеми молоді.
41. Розвиток людського потенціалу (освіти, прав дітей, здоров'я, культури, зайнятості та соціальної згуртованості, гендерної рівності).
42. Розвиток на основі демократичних цінностей (повага прав людини, демократії, основних свобод і верховенства закону, належного врядування, гендерної рівності, солідарності, соціальної справедливості).
43. Зниження рівня бідності.
44. Особливості державної соціальної та гуманітарної політики в умовах війни та воєнного стану.
45. Перспективи формування державної соціальної та гуманітарної політики в повоєнний період.
46. Проблеми, шляхи їх подолання та перспективи розвитку соціального захисту населення на сучасному етапі.
47. Розвиток соціального захисту в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду.
48. Соціальна безпека і якість життя людини в умовах війни та воєнного стану. Об'єкти соціальної безпеки.
49. Особливості соціального захисту та соціальної безпеки впродовж життєвого циклу людини.

50. Нова роль і функції державного і місцевих бюджетів у вирішенні соціальних проблем.
51. Сучасний стан і проблеми фінансування соціальної сфери в Україні.
52. Завдання і напрямки покращення фінансування соціальної сфери в Україні.
53. Особливості фінансування програм і заходів соціальної та гуманітарної політики в умовах воєнного стану.
54. Управління соціальною роботою.
55. Ефективність соціальної роботи (в тому числі в умовах війни та воєнного стану).
56. Сучасні проблеми вирішення проблем бідності та зайнятості соціальними службами.
57. Особливості в умовах війни та перспективи повоєнного періоду.
58. Страхування як фундаментальної складової державної політики соціального захисту.
59. Актуальні тенденції розвитку пенсійних систем.
60. Шляхи оптимізації механізмів взаємодії державних і недержавних суб'єктів соціального обслуговування.
61. Удосконалення механізмів контролю відповідності державним стандартам у діяльності соціальних служб.
62. Основні напрямки модернізації діючої системи соціальних служб в контексті громадської взаємодії.
63. Сутність гуманітарної і соціальної політики та механізми її реалізації.
64. Проблемність гуманітарної і соціальної політики в умовах війни та в поствоєнний період.
65. Проблеми якості та ефективності в діяльності соціальних служб на регіональному рівні.
66. Перспективи гуманітарної та соціальної політики в нашій державі.
67. Розвиток людського капіталу засобами соціальної політики уряду.
68. Шляхи оптимізації механізмів взаємодії державних і недержавних суб'єктів соціального обслуговування.
69. Удосконалення механізмів контролю відповідності державним стандартам у діяльності соціальних служб.
70. Основні напрямки модернізації діючої системи соціальних служб в контексті формування культури соціального партнерства (регіональний аспект).
71. Особливості ефективного надання послуг соціальними службами в умовах війни та воєнного стану. Перспективи в повоєнний період.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Сушко А. І., Мамонтова Е. В., Краснопольська Т. М. Гуманітарна політика держави: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Одеса, 2022. 48 с.
2. Соціальна політика: навч. посіб. / Л. Д. Климанська, В. Є. Савка, Н. М. Хома та ін.; за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. 2-ге вид. випр. і доповн. Львів: «Новий Світ2000», 2020. 318 с.

Допоміжна:

1. Антонова С. Є., Пігарчук М. Г. Державна підтримка розвитку приватної медицини: фінансовий аспект. Інвестиції: практика та досвід. № 11, 2023. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1650/1662>.
2. Антонова С. Є., Данилюк А. Зарубіжний досвід державного регулювання сфери охорони здоров'я з використанням технологій телемедицини. Державне управління: удосконалення та розвиток. № 1, 2023. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/997/1006>.
3. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга): аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л. та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. Київ : НІСД, 2020. 136 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find>.
2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>.
5. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України. URL : <https://www.pfu.gov.ua/>.
6. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvoinformatsiynoi-politiki-ukraini>
7. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-z-pitantimchasovookupovanikh-teritoriy-ta-vnutrishno-peremishchenikhosib-ukraini>.

Міжнародні видання:

1. Lewandowska, A.; Ullah, Z.; AlDhaen, F.S.; AlDhaen, E.; Yakymchuk, A. Enhancing Organizational Social Sustainability: Exploring the Effect of Sustainable Leadership and the Moderating Role of Micro-Level CSR. Sustainability 2023, 15, 11853. <https://doi.org/10.3390/su151511853>. <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/15/11853>
2. Caleiras, J., & Carmo, R. M. (2024). The politics of social policies in Portugal: Different responses in times of crises. Social Policy & Administration, 58(7), 1042–1058. URL: <https://doi.org/10.1111/spol.130081058>
3. Dahl, E., Lorentzen, T., Hermansen, Å., & Roaldsnes, A. (2024). Trajectories among recipients of social assistance in Norway: A local approach. Social Policy & Administration, 58(7), 1075–1094. URL: <https://doi.org/10.1111/spol.130141092>
4. Social Dialogue in times of crisis. Executive summary. URL : <http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef1221.htm>.
5. Cigna, L., & Fabris, B. L. (2024). Looking beyond the workplace: Trade unions and the politics of poverty in Italy. Social Policy & Administration, 58(7), 1119–1132. URL: <https://doi.org/10.1111/spol.130201132>

**8. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри менеджменту та публічного управління

Протокол від «26» грудня 2024 р. № 10.

Укладачі: І.Г. Канцур, к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни**

**(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої
програми)**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП